

Mentoratul educațional între teorie și practică

Prof. Ardelean Lucreția
Școala Gimnazială „Avram Iancu”
Halmășd, județul Sălaj

Cuvântul mentor provine din greaca veche, de la numele celebrului personaj din Odiseea lui Homer, prietenul lui Ulise, căruia eroul grec îi lăsase în administrare averea de la Ithaca, dar și pe fiul Telemac, pe perioada în care el era plecat în război. Există în poem o scenă în care însăși Atena apare sub înfățișarea lui Mentor, pentru a-l sfătui pe Telemah cum să se poarte față de pețitorii mamei sale. Asocierea dintre Mentor și zeița înțelepciunii dă semnificația actuală a cuvântului. Mentorul poate fi un prieten apropiat și sfătuitor, model, profesor, ghid, cineva mai experimentat.

Mentoratul este o relație care are loc într-un mediu de confort și siguranță în care învățarea și experimentarea au loc prin analiză, examinare și reexaminare, reflecție asupra experiențelor asupra situațiilor și problemelor, asupra greșelilor și succeselor (ale ambelor părți) pentru a identifica oportunitățile de învățare (<http://www.sedl.org/pubs/policy23mentoring.pdf>).

Profesorii din învățământul preuniversitar consideră că mentorul de practică pedagogică corelează competențele profesionale inițiale ale studenților din timpul facultății cu setul de competențe vizate prin stagiul practic și mentorul de practică pedagogică oferă studenților exemple de proiectare didactică potrivite fiecărui tip de lecție. Este, de asemenea, clar că influența mentorilor depinde foarte mult de ce fel de persoane sunt în general, ca și de capacitatea de a gândi reflectiv pe care ei o au ei înșiși și vor să o dezvolte și în studenții lor, de implicarea în munca pe care o desfășoară și de cunoașterea și asimilarea valorilor educației.

Activitatea de mentorat este un proces interactiv complex de îndrumare, relaționare între două sau mai multe persoane care are ca scop dezvoltarea cunoștințelor și aptitudinilor într-un anumit domeniu. Mentorul furnizează constant suport, încredere și ajutor tânărului mentorat. Din studiul constatativ realizat, reiese că mentoratul ca proces este abilitatea de a îndruma studentul practicant în alcătuirea proiectului didactic în funcție de particularitățile sale individuale și de etapa de învățare.

Activitatea de mentorat este o activitate necesară tuturor oamenilor indiferent de domeniul de activitate pe care îl prestează. Un mentor trebuie să cunoască foarte bine abilitățile pe care trebuie să le posedă voluntarul la locul de muncă și să fie capabil să îl învețe pe voluntar eficient aceste abilități.

De asemenea putem considera că mentorul își va putea consolida statutul său în cadrul practicii pedagogice numai dacă :

- contribuie la îmbunătățirea pregătirii teoretice și practice prin recomandări date studenților practicanți și aplicarea unor standarde de calitate;
- mentorul manifestă o preocupare constantă față de propria perfecționare monitorizează și evaluează activitățile practice ale studenților în practica pedagogică;

- consiliaza sistematic din punct de vedere psihopedagogic în mod individual dar și ca grup de practică;
- oferă studenților exemple de aplicații și activități care stimulează creativitatea și gândirea critică a elevilor;
- respectă principiul egalității de șanse egale în raporturile sale cu elevii și studenții;
- oferă modele de activități extracurriculare și îi implică și pe studenți în derularea acestora;
- oferă feed-back imediat studenților pentru a-i ajuta să-și îmbunătățească performanțele didactice.

Mentorul de practică pedagogică are un statut recunoscut legislativ în România și își câștigă prestigiul prin munca sa.

În România mentorul reprezintă un model profesional și spiritual la care discipolul aspiră, fiind astfel, prin definiție, unic pentru fiecare individ în parte. Mentorul este mai mult decât un sfătuitor, un consilier pasiv care poate oferi soluții miraculoase. Mentorul trebuie văzut ca o persoană care joacă un rol vital în aspectele cele mai profunde ale pregătirii profesorilor, în formarea studentului practicant capabil să reflecteze la munca pe care o desfășoară.

În practica pedagogică nu sunt rețete sau proceduri mecanice pe care să le urmezi ca să ai succes. Prin statutul său în școala românească apreciem că mentorul este un pilon pe care se poate sprijini sistemul educativ imprimându-i acestuia calitatea de care are nevoie. Se poate spune că mentorii reprezintă „modele” pentru studenții practicanți în ceea ce privește multitudinea de calități ale unui profesor performant.

Cel mai dificil este nu să alegi cei mai buni oameni, ci să le recunoști celor pe care i-ai ales și să-i ajuți să-și atingă maximul de potențial. Mentorul, trebuie să vadă potențialul din oameni și să-i ajute să și-l realizeze. Un mentor nu își va etala propria valoare, ci va reflecta valoarea celorlalți

Mentorii sunt cei care te învață lucruri, te modelează, îți trasează o conduită morală și profesională. Mentorii îți lansează provocări, te încurajează să îți depășești limitele și te sprijină atunci când te îndoiești de tine. Nu există ajutor sau asistență mai

bună decât cele oferite de un model de înțelegere și veridicitate.

„Pentru a educa... trebuie mai întâi și fără încetare să te educi pe tine”(Cucuș, 2002, pg.163).

Mentorul este cel care trebuie să dea un nou sens verbului „a educa”, ce este asociat, de cele mai multe ori cu noțiunea de formare în scopul de „fabricare a oamenilor conform unui model comun, unic” (Albu, G.2008, pg.317). Pentru mentor a educa înseamnă cunoaștere și autocunoaștere, valorificare personală, precum și valorificarea fiecărui cursant pornind de la atributele acestuia, de la aptitudinile sale definitorii.

Cadrele didactice intră în carierele lor cu grade variate de abilități despre designul instrucțional. Mentorii buni sunt dornici „să-i antreneze” pe debutanți să-și îmbunătățească performanțele, oricare ar fi nivelul lor de abilități.

Tocmai cum un bun cadru didactic își ajustează comportamentele de predare și comunicare pentru a veni în întâmpinarea nevoilor individuale ale elevilor, la fel și un bun mentor își ajustează comportamentul pentru a veni în întâmpinarea nevoilor individuale ale persoanelor menturate. Pentru a face asemenea adaptări, mentorii buni trebuie să posede o

înțelegere profundă a stilurilor proprii de comunicare și bunăvoința de a observa obiectiv comportamentul debutanților.

Mentorul are misiunea importantă pentru a-și consolida statutul în organizația școlară, să fie un vector al schimbării, al adaptării la nou și al colaborării în școală și în comunitatea educativă.

BIBLIOGRAFIE

1. Albu, G., (2008), *Comunicarea interpersonală*, Editura Universitaria Științele educației, București
  2. Andrei, A., & Stan, L., (2012), *Ghidul tânărului profesor*, Editura Spiru Haret, București
  3. Cristea, S., (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București
  4. Cucoș, C., (2002), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași
- <http://www.sedl.org/pubs/policy23/mentoring.pdf>, accesat la 18.05.2017
- <http://www.mentornet.ro/wp-content/uploads/2012/02/Manual-mentorship-pdf.pdf>, accesat la 29.05.2017